

Specialeansøgning til Sundhedsstyrelsens
specialeplan

Speciale: Intern medicin: nefrologi

Region/privat udbyder: Region Midtjylland

Dato: 13. januar 2016

Der henvises til Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav”, som er tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside for yderligere oplysninger.

1 Indholdsfortegnelse

1	Indholdsfortegnelse	2
2	Generelle overvejelser i forhold til specialet	3
2.1	Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger	3
2.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet	3
2.3	Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler	4
2.4	Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer	5
2.5	Implementering	5
2.6	Udvikling og fremtidsplaner	6
3	Specialets hovedfunktionsniveau	7
3.1	Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet	7
3.2	Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet	7
3.3	Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet	8
4	Specialets regionsfunktionsniveau	9
4.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	9
4.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet	9
4.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet	10
4.4	Formaliseret samarbejde	11
4.5	Udefunktioner	12
4.6	Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet	12
5	Specialets højtspecialiserede niveau	13
5.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	13
5.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet	13
5.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet	14
5.4	Formaliseret samarbejde	15
5.5	Udefunktioner	16
5.6	Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet	16

2 Generelle overvejelser i forhold til specialet

2.1 Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger

Vejledning:

Der efterspørges en kort redegørelse for, hvordan specialevejledningen, på tværs af hovedfunktionsniveau, regions- og højtspécialiseret niveau, er implementeret i regionen/på det private sygehus, herunder eventuelle udfordringer (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt til varetagelse af specialfunktioner i specialet)

Besvarelse:

I Region Midtjylland er det organiseret sådan, at de *højtspécialiserede funktioner* som udgangspunkt varetages på Aarhus Universitetshospital.

Regionsfunktioner varetages som udgangspunkt alle på Aarhus Universitetshospital og er herudover fordelt ud på de øvrige hospitaler i regionen ud fra forskellige hensyn (se punkt 4.2).

Der er i Region Midtjylland 3 matrikler med nefrologisk funktion:

- Aarhus Universitetshospital, Skejby
- Regionshospitalet Viborg
- Regionshospitalet Holstebro

Derudover er der to hæmodialysesatellitter placeret på Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens, som begge er tilknyttet Aarhus Universitetshospital, Skejby. De to hæmodialysesatellitter varetager ikke anden nefrologisk behandling.

Aarhus Universitetshospital, Skejby har en selvstændig nyremedicinsk afdeling. På de øvrige hospitaler er nefrologien en del af den medicinske afdeling.

De højtspécialiserede funktioner inden for specialet varetages i henhold til den gældende specialevejledning udelukkende på Aarhus Universitetshospital, Skejby.

Alle regionsfunktioner inden for intern medicin: nefrologi varetages på Aarhus Universitetshospital, Skejby. Herudover varetager Regionshospitalet Viborg en enkelt regionsfunktion, og så varetager Regionshospitalet Viborg og Regionshospitalet Holstebro fire andre regionsfunktioner i et formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Skejby.

De tildelte regionsfunktioner og højtspécialiserede funktioner inden for intern medicin: nefrologi er implementeret i overensstemmelse med den gældende specialevejledning.

2.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan organiseringen af akutområdet overordnet opfylder anbefalinger og krav i denne specialevejledning

Besvarelse:

Region Midtjylland har fem akuthospitaler som oplyst nedenfor.

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Viborg

Regionshospitalet Silkeborg modtager akutte, visiterede intern medicinske patienter kl. 8-17 på hverdage. Endvidere modtager Regionshospitalet Silkeborg – som led i et forskningsprojekt - døgnet rundt kendte kroniske patienter med akut forværring af deres kroniske sygdom.

For mere uddybende beskrivelse af organiseringen af akutområdet i Region Midtjylland henvises til overliggernet.

Inden for intern medicin: nefrologi udgør patienter med akutte nyresygdomme en væsentlig del af aktiviteten på de 3 hospitaler i Aarhus, Viborg og Holstebro.

Akutte nefrologiske patienter indlægges via akutafdelingerne, dog indlægges patienter på Aarhus Universitetshospital, Skejby direkte i afdelingen.

Intern medicin: nefrologi indgår i dækningen af akutafdelingerne med døgndækkende adgang til intern medicin.

2.3 Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan patientforløb organiseres på tværs af funktionsniveauer, herunder organiseringen af behandling på tværs af sygehusmatrikler i regionen.

Besvarelse:

Hospitalerne i Region Midtjylland har generelt et tæt og velfungerende samarbejde om patientforløb, der går på tværs af funktionsniveauer og/eller patientforløb, hvor behandlingen går på tværs af sygehusmatrikler i regionen. I tilfælde, hvor den videre del af et patientforløb skal foregå på et højere specialiseringsniveau, end det enkelte hospital selv varetager, henvises patienten til et hospital, der varetager funktionen på det rette specialiseringsniveau.

Samarbejdet på tværs af hospitalerne i Region Midtjylland understøttes af blandt andet fælles visitationsretningslinjer samt eventuelt konferencer (fx video- eller MDT-konferencer) til afklaring af patienter med kompliceret sygdomsbillede og beslutning om viderehenvisning af patienter til højere specialiseringsniveau.

Der er således en samarbejdskultur, hvor de aftaler, der er indgået typisk om store eller komplicerede sygdomsgrupper, lægger grunden til løbende samarbejde og dialog om øvrige patientgrupper.

Inden for intern medicin: nefrologi kan nævnes følgende eksempler på formaliserede samarbejdsaftaler på regionsfunktionsniveau mellem Aarhus Universitetshospital, Skejby og Regionshospitalet Viborg og Regionshospitalet Holstebro:

- *Patienter med akut nyreinsufficiens, hvor årsagen til dette ikke er umiddelbart kendt (...)*
- *Diagnostik på native nyrer, hvor der skal foretages nyrebiopsi (...)*
- *Opfølgning på raske nyredonorer (...)*

Derudover har Aarhus Universitetshospital, Skejby dialysesatelitter på Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens. Det er læger fra Aarhus Universitetshospital, Skejby, der har behandlingsansvaret og udfører alt lægeligt arbejde på dialysesatelitterne.

2.4 Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer

Vejledning:

Der efterspørges beskrivelse af, hvordan samarbejdet med andre relevante specialer er sikret/sikres fremadrettet med særligt fokus på specialer på forskellige matrikler

Besvarelse:

Specialet for intern medicin: nefrologi har samarbejde med følgende specialer:

- De intern medicinske grenspecialer
- Kirurgi
- Urologi eller karkirurgi
- Hæmatologi (Aarhus Universitetshospital)
- Pædiatri (Aarhus Universitetshospital)
- Patologi (Aarhus Universitetshospital)
- Klinisk immunologi (Aarhus Universitetshospital)
- Endokrinologi og kardiologi (Blodtrykscentret, Aarhus Universitetshospital)
- Reumatologi (Aarhus Universitetshospital)
- Dermatologi (Aarhus Universitetshospital)
- Lungemedicin (Aarhus Universitetshospital)

De relevante specialer er placeret på samme hospitalsenhed som de nefrologiske funktioner. De sidste 8 specialer nævnt ovenfor omfatter dog kun Aarhus Universitetshospital.

Der er på Aarhus Universitetshospital etableret robuste samarbejdsrelationer med relevante specialer i forhold til komplicerede, højtspécialiserede patientforløb samt tilhørende forskningsaktivitet inden for fx immun-defekt, cancer hos immunsupprimerede, børnenefrologi/-urologi, svære vasculitassocieret glomerulonephrit og ekstracapillær glomerulonephrit, behandling af nefrologiske sygdomme i kalk-fosfatskiftet m.m..

2.5 Implementering

Vejledning:

Der efterspørges en detaljeret plan for implementering af de specialfunktioner i specialeansøgningen, som ikke aktuelt varetages, men som ønskes varetaget, herunder en præcis angivelse af tidshorisont (måned/år).

Besvarelse:

Der søges om funktioner svarende til organiseringen i dag.

Dog søges søger som noget nyt om:

- Varetagelse af regionsfunktionen *Opfølgning af raske nyredonorer* på Regionshospitalet Holstebro.
- Varetagelse af den højtspécialiserede funktionen *Udredning og godkendelse af donorer og recipienter ved nyretransplantation på voksne* på Regionshospitalet Viborg

- Varetagelse af den højt specialiserede funktionen *Udredning og immunsuppressiv behandling (inklusive brug af plasmaferese og biologiske lægemidler) af ny sygdom og/eller mistanke om opblussen af aktiv sygdom* på Regionshospitalet Viborg
Funktionerne kan varetages fra den 1.1.2017. se i øvrigt under 4.3. og 5.3.

2.6 Udvikling og fremtidsplaner

Vejledning:

Der efterspørges overvejelser over den fremadrettede udvikling af specialet i regionen/på privathospitalet med fokus på organisatoriske overvejelser, planer om nybyggeri, faglige satsningsområder og lign.

Besvarelse:

Region Midtjylland arbejder efter at øge andelen af patienter i hjemmedialyse til 40 % frem mod 2019.

3 Specialets hovedfunktionsniveau

NB! Der skal ikke ansøges om varetagelse af hovedfunktioner indenfor specialet, men varetagelsen af hovedfunktionsniveauet ønskes beskrevet nedenfor.

3.1 Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges bl.a. en beskrivelse af varetagelsen af hovedfunktionsniveauet i specialet, herunder på hvilke sygehusematrikler hovedfunktionerne varetages.

Besvarelse:

Følgende matrikler i Region Midtjylland varetager hovedfunktioner inden for intern medicin: nefrologi:

- Aarhus Universitetshospital, Skejby
- Regionshospitalet Viborg
- Regionshospitalet Holstebro

Derudover er der to hæmodialysesatellitter placeret på hhv. Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens, som begge er tilknyttet Aarhus Universitetshospital, Skejby. De to hæmodialysesatellitter varetager ikke anden nefrologisk behandling.

3.2 Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Beskrivelsen bør tage udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger i specialevejledningen.

Besvarelse:

Alle hospitaler, som varetager nefrologiske hovedfunktioner, råder over den nødvendige ekspertise samt specielt uddannet personale i øvrigt, nødvendige faciliteter og tilstrækkeligt aktivitetsniveau for den enkelte opgave.

Det er på alle matrikler med nefrologi på hovedfunktionsniveau muligt at få assistance umiddelbart fra en speciallæge i ét af de ni specialer inden for intern medicin. Der er på alle matrikler desuden mulighed for assistance fra en speciallæge i intern medicin: nefrologi med henblik på telefonisk rådgivning om diagnostik, behandling og eventuelt visitation til en afdeling på regions- eller højtspecialiseret niveau.

Øvrigt personale, herunder sygeplejersker, har relevante kompetencer og erfaring i varetagelse af specialets patienter.

Det gælder for alle matrikler med nefrologi på hovedfunktionsniveau, at der samarbejdes med intern medicin bredt set.

3.3 Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger, kan de anføres her.

Besvarelse:

4 Specialets regionsfunktionsniveau

4.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan regionsfunktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning tildelt regionsfunktioner inden for intern medicin: nefrologi på følgende matrikler i Region Midtjylland:

- Aarhus Universitetshospital, Skejby
- Regionshospitalet Viborg
- Regionshospitalet Holstebro

De fleste af de tildelte regionsfunktioner i den gældende specialeplan varetages ved Regionshospitalet Viborg og Regionshospitalet Holstebro i et formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Skejby. Der er udarbejdet formaliserede samarbejdsaftaler for de pågældende funktioner, og Regionshospitalet Viborg og Regionshospitalet Holstebro har et velfungerende samarbejde med Aarhus Universitetshospital om varetagelse af disse funktioner.

De tildelte regionsfunktioner er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

4.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af regionsfunktionerne, herunder på hvilke sygehusmatrikler regionsfunktionerne ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af regionsfunktionerne.

Besvarelse:

Det generelle princip for placering af regionsfunktioner i Region Midtjylland er, at funktionerne fordeles ud fra en konkret afvejning af nedenstående hensyn:

- At opfylde Sundhedsstyrelsens krav til varetagelse af funktionerne, herunder sikre en tilstrækkelig volumen til at opretholde en høj kvalitet.
- At tilrettelægge hensigtsmæssige patientforløb og understøtte Region Midtjyllands akutplan samt bæredygtigheden af det enkelte akuthospital.
- At sikre Aarhus Universitetshospital også fremover udgør rammen om den specialiserede virksomhed og understøttes heri ved varetagelse af så mange regionsfunktioner som muligt.

Regionsfunktionerne ønskes fremadrettet varetaget på de samme matrikler som i dag. Der søges desuden om en enkelt ny funktion til Regionshospitalet Holstebro jævnfør 2.5. Der lægges således ikke om til væsentlige ændringer på området.

4.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af regionsfunktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage regionsfunktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Skejby:

Aarhus Universitetshospital, Skejby lever på alle områder op til Sundhedsstyrelsens krav til hovedfunktions-, regions- og højtspecialiseret niveau med det nødvendige antal speciallæger i hver funktion.

Funktionerne varetages i døgndrift og i nært samarbejde med relevante specialer. Samarbejde med andre afdelinger beror hovedsageligt på skriftlige aftaler, hvor Nefrologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, Skejby har tovholderfunktionen. For de mere komplicerede sygdomme, som fx diagnostik og behandling af nyremanifestation ved kronisk systemisk bindevævssygdomme, er der formaliserede samarbejdsfora.

Afdelingen varetager funktionen *Patienter med akut nyreinsufficiens* for patienter på hele Aarhus Universitetshospital, uanset hvor patienten er indlagt.

Aarhus Universitetshospital har meget høj ekspertise i forhold til funktionen *Nefrologisk vurdering af vanskelige vaskulære adgangsveje* og modtager derfor patienter fra hele regionen samt Region Nordjylland og Region Syddanmark, når der er særligt vanskelige problematikker, som ikke kan løses lokalt.

Talmaterialet er baseret på eksakte tal, hvor det er muligt at trække direkte på diagnosekoder, men ellers på estimater på basis af fx procedurekoder, medicinforbrug, ambulante kontakter m.m. Kolonnerne "Aktuelt antal procedurer...." Og "Forventede antal procedurer...." er hovedsageligt baseret på antal ambulante kontakter, da der ofte ikke er tilknyttet specifikke procedurer til de ambulante nefrologiske kontrolforløb.

Der er generelt anvendt et konservativt skøn for patientantal/patientforløb.

Besvarelse for Regionshospitalet Holstebro:

Patienter med akut nyreinsufficiens...

- Funktionen varetages i Universitetsklinikken for nyresygdomme og blodtryksforhøjelse.
- Kravene til varetagelse af funktioner er opfyldt.

Diagnostik af native nyrer hvor der skal foretages nyrebiopsi

- Funktionen varetages i Universitetsklinikken for nyresygdomme og blodtryksforhøjelse.
- Kravene til varetagelse af funktioner er opfyldt.

Opfølgning af raske nyredonorer

- Funktionen varetages ikke i øjeblikket i Universitetsklinikken for nyresygdomme og blodtryksforhøjelse.
- Kravene til varetagelse af funktionen er opfyldt.
- Funktionen ønskes varetaget for donorer fra Hospitalsenheden Vests optageområde.

Den nefrologiske sektion ved Regionshospitalet Holstebro har status af Universitetsklinik i nefrologi og hypertension og består af Nyremedicinsk Dagafsnit, Dialyseafdelingen, Nefrologisk Sengeafsnit samt Medicinsk Forskningsafsnit. Der er ansat 5 speciallæger i nefrologi, hvoraf de 4 har forskningstid 1-2½ dag pr. uge. Der er moderne, nyrenoverede fysiske rammer til den kliniske aktivitet fra 2009. De nødvendige samarbejdsrelationer er etableret med Klinisk Biokemisk Afdeling, Røntgenafdeling, Patologisk Institut, Nuklearmedicinsk Afdeling, Intensiv Afdeling, Urologisk Afdeling, Øre-Næse-Hals Afdelingen og Neurologisk Afdeling. Herudover er alle intern medicinske subspecialer repræsenteret i Hospitalsenheden Vest og samarbejde praktiseres dagligt mellem subspecialerne. Al akut diagnostik og behandling kan foretages inden for 24 timer, og der er et nefrologisk beredskab med døgndækning.

Besvarelse for Regionshospitalet Viborg:

Specialet nefrologi varetages ved Regionshospitalet Viborg i Medicinsk Afdeling, der har 4 nefrologer. Der er intern medicinsk speciallæge i tilstedeværelsesvagt døgnet rundt og nefrologisk speciallæge i tilkaldevagt, sådan at der kan udføres akutte dialyser døgnet rundt og ydes bistand til multiorgansyge patienter i samarbejde med Anæstesiologisk Afdeling. Der er desuden tæt samarbejde med Urologisk Afdeling og Karkirurgisk Afdeling vedrørende bl.a. anlæggelse af dialyseadgange. Der er desuden tæt samarbejde med radiologi og klinisk fysiologi vedrørende karundersøgelser, stentninger og nyrebiopsier. Medicinsk Afdeling har stor hæmodialyseenhed og ca. 30 patienter i hjemmedialyse (peritoneal dialyse). Dialyseenhed og nefrologisk ambulatorium og sengeafsnit i Medicinsk Afdeling er bemandede med sygeplejersker, der har stor erfaring inden for specialet.

4.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation "Specialeplanlægning – begreber, principper og krav" tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der er i Region Midtjylland aftalt en intern proces for indgåelse af og opfølgning på formaliserede samarbejdsaftaler.

I forhold til *indgåelse af aftaler* er det aftalt, at det hospital, der ønsker at søge om at varetage en specialfunktion i et formaliseret samarbejde, skal have haft en dialog med det hospital, som aftalen forventes at skulle indgås med, forud for fremsendelsen af endelig specialeansøgning. Det er aftalt, at der mellem hospitalerne skal være tydelige aftaler om følgende:

- Patientforløb eller patienter, som er omfattet af aftalen.
- Kvalitetsudvikling, herunder udarbejdelse af konkrete mål og aftale om fælles uddannelse.

- Opfølgning på disse mål og generel overholdelse af aftalen.

De endelige skriftlige formaliserede samarbejdsaftaler vil blive udarbejdet umiddelbart efter Sundhedsstyrelsens godkendelse af ansøgningen.

I forhold til *opfølgning på indgåede aftaler* er der i Region Midtjylland følgende forventninger til de formaliserede samarbejder:

- Der afholdes som minimum to årlige møder mellem de samarbejdende afdelinger. På disse møder drøftes kvaliteten.
- På baggrund af disse drøftelser aftales der om nødvendigt specifikke behov for øget samarbejde om for eksempel uddannelse og oplæring.
- Såfremt den ene eller begge oplever, at der opstår problemer i forhold til overholdelse af aftalen, er hospitalerne gensidigt forpligtede til at tage dette op.
- Ved eventuelle kvalitetsmæssige problemer er det hospitalet, der er godkendt til at varetage en given specialfunktion i formaliseret samarbejde, der har det fulde ansvar for, at der hurtigt tages hånd om disse problemer, sådan at kvalitetsmangler udbedres.

De regionsfunktioner, der søges til henholdsvis Regionshospitalet Holstebro og Regionshospitalet Viborg, søges til varetagelse i formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Skejby.

4.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

Der planlægges ikke udefunktioner på regionsfunktionsniveau inden for nefrologi.

4.6 Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte regionsfunktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse:

Vedrørende funktionen *Nefrologisk vurdering af vanskelige vaskulære adgangsveje*: Aarhus Universitetshospital, Skejby har meget høj ekspertise på området og modtager derfor patienter fra hele regionen samt Region Nordjylland og Region Syddanmark, når der er særligt vanskelige problematikker, som ikke kan løses lokalt.

5 Specialets højt specialiserede niveau

5.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan højt specialiserede funktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning tildelt højt specialiserede funktioner på Aarhus Universitetshospital, Skejby.

De tildelte højt specialiserede funktioner er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

5.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af højt specialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af de højt specialiserede funktioner, herunder på hvilke sygehusmatrikler højt specialiserede funktioner ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af de højt specialiserede funktioner.

Besvarelse:

Der søges om højt specialiserede funktioner inden for intern medicin: nefrologi til samme matrikel (Aarhus Universitetshospital, Skejby), som varetager det højt specialiserede niveau i dag. Herudover søges der som noget nyt om følgende højt specialiserede funktioner til Regionshospitalet Viborg og Regionshospitalet Holstebro til varetagelse i formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Skejby:

- *Udredning og godkendelse af donorer og recipienter ved nyretransplantation på voksne (søges til Regionshospitalet Viborg og Regionshospitalet Holstebro)*
- *Udredning og immunsuppressiv behandling (inklusive brug af plasmaferese og biologiske lægemidler) af ny sygdom og/eller mistanke om opblussen med aktiv sygdom... (søges til Regionshospitalet Viborg)*

Aarhus Universitetshospital, Skejby har organiseret det tværgående arbejde gennem:

- Speciallæger som kontaktpersoner inden for de forskellige højt specialiserede områder.
- Mulighed for fælles konferencer og fælles konsultationer inden for de forskellige højt specialiserede områder.
- Fastlagt tværdisciplinær mødeaktivitet vedrørende udvikling, forskning og organisation.
- Mulighed for speciallæger fra regionshospitalet for kortvarige ansættelser på Aarhus Universitetshospital med henblik på opkvalificering.
- Internet-adgang til afdelingens instrukser.

5.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højt specialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af højt specialiserede funktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage højt specialiserede funktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Skejby:

Nefrologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, Skejby lever op til Sundhedsstyrelsens krav til varetagelse af højt specialiserede funktioner inden for nefrologien. Følgende særlige forhold gør sig gældende:

Nyretransplantation: Der foretages ca. 80 nyretransplantationer om året på Aarhus Universitetshospital. Aarhus Universitetshospital ligger helt i top i Danmark både vedrørende antal nyretransplantationer samt patientoverlevelse og graftoverlevelse. Aarhus Universitetshospital varetager alle specialiserede former for nyretransplantation som ABO-uforligelig- og vævstypеuforligelig transplantation. Aarhus Universitetshospital varetager behandling af alle typer komplikationer. Afdelingen modtager patienter fra Region Syddanmark, som ønsker transplantation på Aarhus Universitetshospital.

Aarhus Universitetshospital varetager efterkontrol af godt 400 patienter med nyregraft. Aarhus Universitetshospital har et veludviklet program for levende donation, således at denne behandlingsmulighed udnyttes maksimalt. Aarhus Universitetshospital varetager efterkontrol af alle levende donorer.

Aarhus Universitetshospital har som det første sted i Danmark givet patienterne tilbud om nyrepancreastransplantation, hvor operationen er foretaget i Oslo. Aarhus Universitetshospital har været drivende kraft i forhold til at udbrede nyrepancreastransplantationer til hele Danmark.

Funktionen *dialysebehandling af børn* varetages i tæt samarbejde med Børneafdelingen og børnenes hjemkommune og nærmeste nefrologiske afsnit med vedvarende fokus på hurtig henvisning til transplantation.

Funktionen *Immunosuppressiv behandling hos patienter med svære inflammatoriske bindevævslidelser* varetages på højeste internationale niveau med tilbud om alle behandlingsmodaliteter. For patienter med sygdomsmanifestation udover nyrene er der tæt samarbejde med andre relevante specialer så som fx reumatologi, lungemedicin og patologi.

Talmaterialet er baseret på eksakte tal, hvor det er muligt at trække direkte på diagnosekoder, men ellers på estimater på basis af fx procedurekoder, medicinforbrug, ambulante kontakter m.m. Kolonnerne "Aktuelt antal procedurer..." Og "Forventede antal procedurer..." er hovedsageligt baseret på antal ambulante kontakter, da der ofte ikke er tilknyttet specifikke procedurer til de ambulante kontrolforløb.

Der er generelt anvendt konservative skøn for patientantal/patientforløb.

Besvarelse for Regionshospitalet Viborg:

Som supplement til beskrivelsen under regionsfunktionsniveauet kan det oplyses, at nefrologer ved Regionshospitalet Viborg også samarbejder med reumatologi vedrørende patienter med bindevævslidelser. Reumatologi varetages på Regionshospitalet Viborg i en udefunktion fra Regionshospitalet Silkeborg, som begge indgår i Hospitalsenhed Midt.

Regionshospitalet Viborg søger om at varetage den del af den højt specialiserede funktion *Udredning og godkendelse af donorer og recipienter....*, der angår indledende udredning af recipienter med henblik på nyretansplantation samt senkontrol af nyretransplanterede 3-6 måneder efter transplantation. Funktionen søges varetaget i formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital. Regionshospitalet Viborg varetager i dag jf. den gældende specialeplan kontrol af donorer i formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, ligesom man varetager udredning af donorer og recipienter i tæt samarbejde med Aarhus Universitetshospital og ud fra faglige retningslinjer udarbejdet af Aarhus Universitetshospital.

Regionshospitalet Viborg søger endvidere om at varetage den højt specialiserede funktion *"Udredning og immunosuppressiv behandling....* for så vidt angår efterkontroller og fortsat immunosuppressiv behandling af patienter i rolig fase, mens den indledende vurdering og behandling finder sted på højt specialiseret enhed, dvs. Aarhus Universitetshospital. Regionshospitalet Viborg har erfaring her med efterkontroller og immunosuppressiv behandling i konkrete patienttilfælde efter aftale med Aarhus Universitetshospital.

Besvarelse for Regionshospitalet Holstebro:

Der henvises til oplysninger under regionsfunktionerne (4.3.) vedrørende den nefrologiske funktion i Hospitalsenheden Vest.

Der søges om varetagelse af følgende højt specialiseret funktion i formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital.

- *Udredning og godkendelse af donorer og recipienter ved nyretransplantation hos voksne.*
Foregår aktuelt i dag.

5.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehuse/matrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehuse/matrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation "Specialeplanlægning – begreber, principper og krav" tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der er i Region Midtjylland aftalt en intern proces for indgåelse af og opfølgning på formaliserede samarbejdsaftaler, som er mere uddybende beskrevet under punkt 4.4.

De højtspecialiserede funktioner, der søges til henholdsvis Regionshospitalet Holstebro og Regionshospitalet Viborg, søges til varetagelse i formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Skejby.

Der ansøges desuden om varetagelse af funktionen *Opfølgning af nyretransplanterede børn* ved Aarhus Universitetshospital, Skejby i formaliseret samarbejde med Odense Universitetshospital og Rigshospitalet. Aarhus Universitetshospital har en veletableret børne-nefrologisk/urologisk klinik med børnenefrologer, børneurologer og nefrologer, og der er etableret et professorat i børnenefrologi. Klinikken varetager udredning og behandling af børn med nyresygdomme, herunder dialyse og henvisning til nyretransplantation. Der efterkontrolleres også enkelte nyretransplanterede børn efter aftale med Odense Universitetshospital, især ved afløbsproblemer, idet Odense Universitetshospital ikke varetager børneurologi. Der er således lægefaglig og sygeplejefaglig ekspertise til varetagelse af efterkontrol af nyretransplanterede børn, og funktionen kan varetages fra 1. januar 2017.

Aarhus Universitetshospital har endvidere en ungeklinik for unge med nyresygdomme, herunder nyretransplanterede med særligt fokus på manglende adherence og et godt voksenliv trods kronisk sygdom

5.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

Der planlægges ikke udefunktioner på højtspecialiseret niveau inden for nefrologi.

5.6 Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte højtspecialiserede funktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse: